

МОТИВИ

към проекта на Закон за ратифициране на консолидирания текст на Споразумението между Република Албания, Република Австрия, Република България, Босна и Херцеговина, Република Хърватия, Чешката република, Унгария, Република Молдова, Република Северна Македония, Черна гора, Република Полша, Румъния, Република Сърбия, Словашката република и Република Словения за развитие на сътрудничеството в областта на висшето образование в рамките на Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (СЕЕPUS IV), подписано в гр. Варшава, Полша на 20 септември 2023 г.

Централноевропейската програма за академичен обмен (СЕЕPUS III) е дългосрочна програма за академичен обмен и мобилност на преподаватели, студенти, докторанти и специализанти от университети на следните 15 държави - Република Албания, Република Австрия, Република България, Босна и Херцеговина, Република Хърватия, Чешката република, Унгария, Република Молдова, Република Северна Македония, Черна гора, Република Полша, Румъния, Република Сърбия, Словашката република и Република Словения.

Основната идея на програмата е университетски факултети от горепосочените държави да се свързват помежду си и да формират мрежи с различна научна тематика – например мрежа за славянски езици, за геодезия, за химия, за компютърни науки и др. Така мрежата по математика може да се състои от факултета по математика на Софийския университет, факултета по математика на Виенския университет и факултета по математика на университета в Любляна. Обединени по този начин, факултетите си сътрудничат и обменят студенти и преподаватели в рамките на програмата.

Програма СЕЕPUS IV също така подкрепя мобилността на академичния състав, т.е. преподаватели, изследователи и/или преподаватели по изкуствата от даден университет, като предоставя стипендии по СЕЕPUS IV с цел насърчаване на транснационалното междууниверситетско сътрудничество и разширяване на централноевропейското измерение на университетските учебни програми, както е определено в работната програма на СЕЕPUS.

Стипендии по програма СЕЕPUS IV могат да се отпускат и на академичен състав на университет, който участва в мрежа СЕЕPUS, за да се подобри изграждането на капацитет в рамките на мрежата и да се подпомогне организирането на съвместни дейности между партньорите от мрежата СЕЕPUS IV, както е определено в съответната работна програма на СЕЕPUS.

Месечни стипендии, които не са усвоени в рамките на мрежите по СЕЕPUS, могат да бъдат отпускани и на студенти, записани в допустим университет извън мрежата на СЕЕPUS IV, и на академичен състав на допустими университети извън мрежата на СЕЕPUS IV („свободно движещи се“), както е определено в съответната работна програма на СЕЕPUS, и при условие че в такъв университет има специални договорености за обучение, преподаване, научно ръководство или партньорско обучение.

Всяка договаряща страна може да приеме и признае участието на студенти и преподаватели от държави, които не са договарящи страни в рамките на дейностите на мрежата СЕЕPUS, в съответствие с националните разпоредби и въз основа на индивидуално решение на договарящата страна. Договарящите страни могат да обявяват допълнителни месеци за стипендии за всяка следваща академична година за тези дейности, които трябва да са свързани с изпълнението на дейностите, описани в съответната работна програма.

Стипендиите по СЕЕPUS IV ще се изплащат от приемащата страна съгласно националното ѝ законодателство. Приемашите страни и участващите университети се насърчават да осигуряват доброволно допълнително финансиране към стипендиите.

Споразумението за СЕЕPUS IV предвижда и облекчени административни процедури, като по този начин се гарантира по-ефективното изпълнение на програмата.

Споразумението за СЕЕPUS IV беше подписано на 20 септември 2023 г. в гр. Варшава, Полша.

Споразумението ще влезе в сила на 1 май 2025 г., след като подписалите го държави са депозирали своите документи за одобрението му. Споразумението остава действащо за срок от седем години от датата на влизането му в сила.

Участието на Република България в СЕЕPUS IV ще допринесе за повишаване качеството и популяризиране на българското висше образование и свързаните с него научни изследвания. Ще засили междууниверситетското сътрудничество и мобилността на студенти на академичните състави.